

1. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ DRONES

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/04/2021

Σελίδα: 2

Το σχέδιο «απάντησης» στα τουρκικά drones

Η Αγκυρα έχει επενδύσει τα τελευταία χρόνια στην ανάπτυξη μη επανδρωμένων αεροσκαφών, η χρήση των οποίων προσφέρει μεγάλο πλεονέκτημα, όπως έδειξε η σύρραξη στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ - Οι προβληματισμοί και οι κινήσεις της Αθήνας

A22

1. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ DRONES

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/04/2021

Σελίδα: 22

«Η τεχνολογία υπερβαίνει την ποιότητα των στρατευμάτων στο πεδίο»

Ο πόλεμος στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ άνοιξε ευρέως τη συζήτηση για το αν μεταβάλλεται η φύση του σύγχρονου πολέμου. «Στην πραγματικότητα, στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ συναντήθηκε μια άμυνα της σοβιετικής εποχής (Αρμενία) με μια επίθεση του 21ου αιώνα (Αζερμπαϊτζάν)» εκτιμά ο **Αλεξάντερ Στόρνελ** στην ανάλυσή του με τίτλο «Μαθήματα από το Ναγκόρνο-Καραμπάχ», που δημοσιεύθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (IISS) του Λονδίνου. Όπως εξηγεί, η τεχνολογία «εξασκοιούθει να υπερβαίνει την ποιότητα των στρατευμάτων στο πεδίο», δίχως ωστόσο να αναιρεί ότι «ο ικανός στρατιωτικός παραμένει ο κεντρικός καθοριστικός παράγοντας του αποτελέσματος των μελλοντικών πολέμων». Εξάλλου, και τα drones κατευθύνονται από έμπειρα και εκπαιδευμένα στελέχη.

Η Αγκυρα έχει επενδύσει τα τελευταία χρόνια στην ανάπτυξη μη επανδρωμένων αεροσκαφών, η χρήση των οποίων προσφέρει μεγάλο πλεονέκτημα, όπως έδειξε η σύρραξη στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ - Οι προβληματισμοί και οι κινήσεις της Αθήνας

Το σχέδιο «απάντησης» στα τουρκικά drones

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΟΣ

Ο καθοριστικός ρόλος των μη επανδρωμένων αεροσκαφών (UAVs ή drones) στην έκβαση του πρόσφατου πολέμου στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ μεταξύ Αζερμπαϊτζάν-Αρμενίας προκάλεσε, πέραν της εμφανικής νίκης των αζερικών ενόπλων δυνάμεων και των αλλαγών που επήλθαν στον χάρτη του Καυκάσου, μια ευρύτερη συζήτηση για τη χρήση των drones στο πεδίο της μάχης. Στη σύρραξη των 44 ημερών το Μπασκού χρησιμοποίησε drones τουρκικής και, δευτερευόντως, ισραηλινής κατασκευής. Η επίδειξη ισχύος των τουρκικών TB2, στα οποία η Αγκυρα έχει επενδύσει σημαντικά τα τελευταία χρόνια στο πλαίσιο της ανάπτυξης, καταθέτοντας προτάσεις για το πώς η Ελλάδα θα αποκτήσει την ισχύ που χρειάζεται στη χρήση και στην αντιμετώπιση drones. Τι ακριβώς συνέβη όμως στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ και προκάλεσε τέτοια ανησυχία στην ελληνική πλευρά; Πραγματοποιώντας βομβαρδισμούς ακριβείας, τα αζερικά drones κατέστρεψαν, μαζί και, αρμενικά άρματα μάχης και θέσεις του πυροβολικού. Αποδείχθηκε, στην πράξη, πόσο εύλογες είναι οι χερσαίες δυνάμεις όταν αντιμετωπίζουν drones. Τα γεγονότα στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΟΥΚΡΑΙΝΙΚΟ ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΑΓΡΕΣΤΟ

Ο αζέρος πρόεδρος Ιλχάμ Αλίγιεφ με τον τουρκό ομόλογό του Ταγίπ Ερντογάν στο Μπασκού τον περασμένο Δεκέμβριο μετά την αζερική επικράτηση στη σύρραξη του Ναγκόρνο-Καραμπάχ, που σε μεγάλο βαθμό αποδίδεται στη χρήση των τουρκικών drones

ήταν η αφορμή για τον κ. Καμάρια, όπως παραδέχεται στο «Βήμα», να ασχοληθεί με το ζήτημα των μη επανδρωμένων αεροσκαφών. «Υπήρξε διεθνώς μια εκθετική ανάπτυξη του προβληματισμού για το τι συνεπάγεται η χρήση drones στη σύγκρουση δύο συμβατικών στρατών» παρατηρεί. Καίριο ρόλο, όπως εξηγεί, έχει ο βαθμός αμοιόμοισης των drones στις χερσαίες επιχειρήσεις και «η ικανότητα να εξουδετερώσεις ή να μειώσεις την επίπτωση της χρήσης των drones από τον αντίπαλό σου». Ως από παράδειγμα, περιγράφει τον δεύτερο πόλεμο του Λιβάνου και το πώς λεπτομέρ-

ησαν οι ισραηλινές Ενοπλες Δυνάμεις. «Δεν υπήρξε καμία εμπλοκή των μονάδων του ισραηλινού στρατού χωρίς την υποστήριξη drones. Τα drones τους παρέχον άμεση επίγνωση της κατάστασης (situation awareness). Όταν συγκρούονταν μονάδες του ισραηλινού στρατού με τη Χεζμπολάχ, στο πεδίο υπήρχαν drones που παρέχον άμεση επιστοία στους Ισραηλινούς για το τι συνέβαινε στον περιβάλλοντα χώρο» αναλύει ο κ. Καμάριας.

ΕΔΙΑΜΕΠ αναφέρεται στην Τουρκία, την οποία χαρακτηρίζει «καινοτόμο σε διεθνές επίπεδο στην ενσωμάτωση των drones στις επιχειρήσεις των Ενόπλων Δυνάμεών της». Τα drones, εκτιμά, «έγιναν αναπόσπαστο στοιχείο και της αποτρεπτικής ισχύος και της επιθετικής ισχύος ενός στρατεύματος», εκτιμώντας ότι η Ελλάδα πρέπει πολύ γρήγορα να ισοσκελίσει το ισοζύγιο με την Τουρκία. Ως εκ τούτου, προκρίνει την ανάπτυξη συστημάτων αντι-drones. «Το ζήτημα των drones αφορά τον στρατό, το υλικό και την πληροφορική. Χρειάζεται αναβαθμισμένη εκπαί-

δευση στη χρήση και στην προστασία από τα drones. Αυτό αφορά όχι μόνο την εκπαίδευση αξιωματικών και υπαξιωματικών, αλλά και των εφέδρων. Δηλαδή, τι αντιμέτρα θα έχει ο στρατός ξηράς αλλά και το ναυτικό μας κατά των drones όπως τα χρησιμοποιεί η Τουρκία. Αφού καθυστερήσαμε στην ανάπτυξη των drones, πρέπει να προοιτιάζουμε στην ανάπτυξη των αντιμέτρων για τα drones» υποστηρίζει.

Εκσυγχρονισμός
Παράλληλα, ο κ. Καμάριας υπογραμμίζει την ανάγκη για εκσυγχρονισμό των Ενόπλων Δυνάμεών και της εν γένει κουλτούρας στα θέματα άμυνας εν Ελλάδι. «Το χάσμα που διαμορφώθηκε με την Τουρκία στα drones είναι η έλλειψη του εκσυγχρονιστικού προβληματισμού πέρα από τα όρια του υπουργείου Άμυνας, και αφορά και την επιστημονική κοινότητα, τον δημόσιο βίο, τους πολιτικούς μας» τονίζει. «Δεν μπορείς» υποστηρίζει, «ο κληρωτός να ασχολείται με την ασφάλεια στρατοπέδου. Πρέπει να εκσυγχρονιστεί ο θεσμός του κληρωτού. Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη θητεία με παραδοσιακό μέτρο. Για να υιοθετηθεί ο στρατός ξηράς τα αντιμέτρα στα drones πρέπει να αναβαθμιστεί ανάλογα την ποιότητα των κληρωτών στη χώρα».

ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Αναμονή για τα πρώτα Heron από το Ισραήλ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΡΕΥΝΑ ΣΕΙΛΑΝ

Ισραηλινό drone τύπου Heron

Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, το ζήτημα των drones παρακολουθείται και το γραφείο του Συμβούλου Εθνικής Ασφαλείας **Θάνου Ντόκου**, «στο πλαίσιο του ισχυρού ενδιαφέροντος για αξιοποίηση νέων τεχνολογιών με στόχο την αύξηση της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας». Εως τώρα, οι ελληνικές Ενοπλες Δυνάμεις διαθέτουν γαλλικά μη επανδρωμένα αεροσκάφη τύπου «Sperwer» αλλά και τα «Πήγασος». Οι δυνατότητες των συγκεκριμένων, αν και σημαντικές (παρέχουν εικόνα του θεατρου των επιχειρήσεων μέρα και νύχτα), θεωρούνται παρωχημένες. Σε λίγες ημέρες εξάλλου αναμένεται να φθάσουν στην αεροπορική βάση της Σκύρου τα πρώτα ισραηλινά drone τύπου Heron, τα οποία απέκτησε η Ελλάδα από το Ισραήλ με την μορφή leasing για τρία χρόνια. Πηγές από τις Ενοπλες Δυνάμεις μιλώντας στο «Βήμα» υπογραμμίζουν ότι η ανάπτυξη και η χρήση προηγμένων drones θα είναι καταλυτική για το αξιόμαχο των ελληνικών όπλων. Και αυτό γιατί, όπως επιστημονίζουν, τα drones θα συμβάλουν σε σειρά δραστηριοτήτων, όπως στον επιχειρησιακό τομέα, αλλά και στη συλλογή πληροφοριών, ενώ θα λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστής ισχύος της αποτρεπτικής ικανότητας της χώρας.

Προβληματισμοί
Οι προαναφερθείσες εξελίξεις αναδεικνύουν δύο ερωτήματα μείζονος σημασίας για την Αθήνα. Πρώτον, με ποιον τρόπο θα εξισορροπήσει το τουρκικό πλεονέκτημα στα drones; Δεύτερον, πώς θα ανασχέσει, αν χρειαστεί, τυχόν επιχειρήσεις με drones σε βάρος της; Το θέμα πραγματεύεται και πρόσφατο κείμενο πολιτικής του **ΕΔΙΑΜΕΠ** με τίτλο «Drones της Τουρκίας - Προκλήσεις για την Ελλάδα» το οποίο υπογράφει ο **Αντώνης Καμάριας**. Το κείμενο πολιτικής περι-